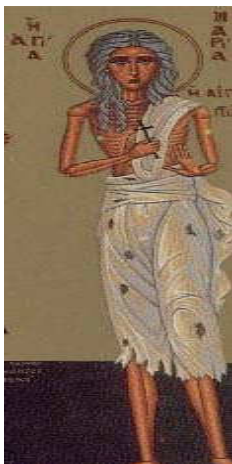

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Cuvioasei Maria Egipteanca

**Pildă de pocăință
avându-te pe tine,
Cuvioasă Marie, roagă
pe Hristos să ne
dăruiască nouă aceasta
în vremea postului; ca
prin credință și prin
dragoste să te laudăm
pe tine cu cântări.
Luminânda Cuvioasei Maria
Egipteanca**

Din tâlcuirea Evanghelia Sfântul Ioan Gură de Aur

S-au apropiat de El fiii lui Zevedeu, ca să-I vorbească despre înțâietate. „Vrem, au spus ei, ca unul să șadă de-a dreapta Ta și altul de-a stânga Ta” (Marcu 10, 37). De unde le-a venit gândul acesta? Evanghelistul Luca arată explicit de ce au făcut această cerere. Au cerut aceasta „pentru că erau aproape de Ierusalim și li se părea că îndată are să se arate împărăția lui Dumnezeu” (Luca 19, 11). Credeau că împărăția lui Dumnezeu bate la ușă; credeau că este vorba de o împărăție pământească; credeau că dacă au să dobândească cele ce cereau, n-au să mai aibă nici o supărare. Pentru a le arăta că nu cer ceva duhovnicesc – că dacă și-ar fi dat seama ce cer, nici n-ar fi îndrăznit să ceară -, le-a spus: „Nu știți ce cereți!” (Matei 20, 22).

După ce le-a înălțat sufletele, după ce i-a făcut să gândească mai înalt și după ce i-a făcut să nu mai fie biruiți de supărare, le arată că cererea lor nu este dreaptă: „Paharul Meu veți bea și cu botezul cu care Eu Mă botez vă veți boteza, dar a ședea de-a dreapta și de-a stânga Mea nu este al meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu” (Matei 20, 23). Dar ce vrea să spună Hristos prin aceste cuvinte? Mulți au spus că trebuie lămurite două probleme: una, dacă este găsit cui va să șadă de-a dreapta Lui; a doua, dacă Domnul tuturor are putere să dea această cinste ce s-a pregătit. Ce vor să spună dar cuvintele acestea? Nimeni nu va ședea de-a dreapta Lui, nici de-a stânga Lui. Nimeni nu se poate apropia de tronul acela; nu vorbesc numai de oameni, de sfinți și de apostoli, ci și de îngeri, de arhangheli și de toate puterile de sus. Șederea de-a dreapta este numai a Unuia-Născut; o spune Sfântul Apostol Pavel, prin cuvintele: *Căruia dintre îngeri a zis vreodată: Șezi de-a dreapta Mea?* (Evrei 1, 13). „De îngeri zice: „Cel ce face pe îngerii Săi duhuri” (Evrei 1,7). „Iar despre Fiul: „Scaunul Tău, Dumnezeule, este în veacul veacului!” (Evrei 1, 8).

Hristos îi îndeamnă în toate chipurile pe ucenicii Săi să aibă nădejdea mântuirii lor și a izbânzii lor întâi în harul lui Dumnezeu, apoi în faptele lor bune. De aceea a spus: „Celor ce s-a pregătit”. Ai văzut cum Hristos îi îndeamnă întotdeauna pe ucenici să urmeze o cale potrivnică aceleia pe care voiau să o aleagă ei și ascultându-L le dă ceea ce doreau? Smerenia este ușa împărăției cerurilor. Să nu mergem, dar, pe o cale contrară. Să nu ne ducem război nouă înșine!

Evanghelia duminicii

Marcu X, 32-45

32. Și erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Și ei erau uimiți și cei ce mergeau după El se temeau. Și luând la Sine, iarăși, pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple:

33. Că, iată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului va fi predat arhierilor și cărturarilor; și-L vor osândi la moarte și-L vor da în mâna păgânilor.

34. Și-L vor batjocori și-L vor scuipa și-L vor biciui și-L vor omorî, iar după trei zile va învia.

35. Și au venit la El Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu, zicându-I: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine.

36. Iar El le-a zis: Ce voiți să vă fac?

37. Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să ședem unul de-a dreapta Ta, și altul de-a stânga Ta, întru slava Ta.

38. Dar Iisus le-a răspuns: Nu știți ce cereți! Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care Mă botez Eu?

39. Iar ei I-au zis: Putem. Și Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau, îl veți bea, și cu botezul cu care Mă botez vă veți boteza.

40. Dar a ședea de-a dreapta Mea, sau de-a stânga Mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit.

41. Și auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov și pe Ioan.

42. Și Iisus, chemându-i la Sine, le-a zis: Știți că cei ce se socotesc cârmuitori ai neamurilor domnesc peste ele și cei mai mari ai lor le stăpânesc.

43. Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci care va vrea să fie mare între voi, să fie slujitor al vostru.

44. Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă.

45. Că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți.

Sinaxarul duminicii

Pomenirea *Sfintei Maria Egipteanca*, în *Duminica a V-a din Post* este în mod evident destinată să încurajeze și să inspire străduințele credincioșilor în ostenele lor duhovnicești din timpul Postului, pentru că ascetismul trebuie practicat și nu doar evocat. Sfânta Biserică, dându-ne exemplul Mariei Egipteanca, vrea să ne îndemne: „Dacă vreți să vă pocăiți și să vă îndreptați viața așa cum se cuvine, iată cum trebuie să vă pocăiți și să vă îndreptați !” Nu trebuie ca toți să fugă în pustie, dar trebuie să o aibă drept model în truda ei de autoîndreptare, în hotărârea ei neclintită de a-și schimba viața și în felul cum a ajuns la această hotărâre. Cu prilejul sărbătorii Înălțării Sfintei Cruci, Maria Egipteanca merge împreună cu alți pelerini pentru a se închina Locurilor Sfinte de la Ierusalim. Dar, voind să intre în Biserica Sfântului Mormânt o putere nevăzută a împiedicat-o. Înțelegând motivul, dându-și seama de starea de păcat în care se afla, luă imediat hotărârea să părăsească acest păcat păgubitor, al slujirii plăcerilor trupești și să nu se mai întoarcă niciodată la el. Lăsându-le pe toate, întărită cu Sfintele Taine, călăuzită de sfaturile părintelui său duhovnicesc, Zosima, ea se îndreaptă spre pustia de dincolo de Iordan, petrecând timp de 47 de ani, în însingurare, post și rugăciune. Așadar, să imităm, fiecare după înclinația sa și conform cu viața sa truda de îndreptare ale Cuvioasei Maria Egipteanca, statornicia ei în această luptă și devotamentul ei neclintit față de făgăduința făcută.

După *Proloagele*, vol. II

Spovedania – soluția îndreptării noastre (interviu cu părintele paroh Mihai Mărgineanu)

- *Se constată tot mai frecvent între creștini, o tendință de a diminua însemnătatea Sfintei Spovedanii datorată adesea lipsei unei pregătiri corespunzătoare. Ce înseamnă de fapt o corectă pregătire pentru Sfânta Taină a Spovedaniei?*

- Ca pregătire, sigur Taina Spovedaniei presupune întâi de toate o atentă identificare a păcatului. Identificarea aceasta a păcatului o facem prin mai multe modalități. Întâi de toate, prin cercetarea vieții Sfinților. Există o largă răspândire a lecturilor din viețile Sfinților, pentru că suntem chemați ca înainte de a merge să ne spovedim să găsim în chipurile îmbunătățite ale Sfinților elementele de comparație. Se constată cu ușurință, tendința aceasta de a face comparații și statistici în legătură cu faptele celor din jurul nostru, numai că faptele pe care noi suntem chemați să le urmărim sunt cele ale Sfinților, nu ale celor păcătoși.

Cel de-al doilea lucru pe care trebuie să-l avem în vedere în etapa de pregătire pentru Sfânta Spovedanie este rugăciunea. Rugăciunea este un bun prilej pentru a identifica erorile și faptele greșite din viața noastră. Precum știm în cadrul pravilei zilnice, rostim rugăciuni în care se face o enumerare a păcatelor pe care le săvârșim adesea (este cazul

rugăciunii către Sfântul Îngerul păzitor, pe care o rostim la rugăciunile de dimineață, iar la rugăciunile de seară, cel al rugăciunii către Sfântul Duh). Ori enumerarea aceasta de păcate nu este nici întâmplătoare, dar nici completă tocmai pentru ca rugăciunea pe care o rostim să ne ajute să identificăm și alte erori în viața noastră, în comportamentul nostru. Tot în cadrul pregătirii pentru Sfânta Spovedanie trebuie inclusă participarea la serviciul religios public. Pentru că la Sfânta Liturghie putem înțelege multe lucruri din viața noastră, dintr-o perspectivă spirituală.

Este însă recomandabil ca păcatele să fie identificate anterior, de către penitent. Etapa de pregătire ce precede Taina Spovedaniei, este o perioadă cu post care ne ajută să identificăm păcatele. Unii creștini obișnuiesc chiar să-și facă o listă a faptelor greșite, care indirect arată că au reflectat anterior asupra propriei vieți.

- *Cât timp trebuie să postească un creștin înainte de a primi Sfânta Împărtășanie ? Când se cuvine să se spovedească și să se împărtășească credincioșii în timpul unui post ?*

- Trebuie observat faptul că postul este o condiție pregătitoare nu doar pentru spovedanie. Precum știm, catehumenii, cei care urmau să primească Botezul în Biserica primară, îl primeau în zilele de Crăciun sau de Paști, întotdeauna după o perioadă de post și de rugăciune. La fel și Cununia: mirii se pregătesc prin câteva zile de post însoțite de spovedanie. De asemenea Taina Sfântului Maslu se săvârșește într-o zi de post, iar cel care dorește să primească Taina hirotoniei trebuie de asemenea să postească câteva zile, la fel se întâmplă și cu Sfânta Împărtășanie, administrarea pe nemâncate fiind o condiție esențială. Același post este necesar și pentru Taina Spovedaniei. Se recomandă acest post înainte de primirea Sfintelor Taine, pentru că, ne putem folosi într-o măsură mai mare de harul lui Dumnezeu pe care îl primim prin Sfintele Taine. În cazul Tainei Spovedanii, postul ne stimulează cercetarea noastră lăuntrică, ne creează o disponibilitate, o deschidere spirituală către harul lui Dumnezeu. În general preoții recomandă câteva zile de post înainte de primirea Tainei Spovedanii, în funcție și de posibilitățile penitentului. Dacă în cazul bolnavilor postul poate fi redus chiar total, pentru a-i ajuta să-și revină din boală, în cazul oamenilor pătimiși sau în cazul unor crize sufletești, se recomandă o perioadă mai îndelungată de postire înainte de spovedanie. De altfel, preotul duhovnic poate recomanda chiar și după Taina Spovedaniei câteva zile de post.

- *Mulți dintre creștini își motivează nemărturisirea unor păcate prin faptul că nu au fost întrebați de către preot. Cum trebuie făcută mărturisirea păcatelor: creștinul trebuie să-și mărturisească singur păcatele sale, dovedind o atentă cercetare de sine, sau să aștepte întrebările preotului?*

Schematic, Taina Spovedaniei cuprinde trei părți: o primă parte rugăciunile pe care preotul împreună cu penitentul le rostesc pentru a pregăti

sufletește terenul pentru mărturisirea păcatelor; urmează apoi mărturisirea păcatelor (dialogul pe care îl are penitentul cu duhovnicul), iar la sfârșit dezlegarea pe care o dă preotul împreună cu epitimia (canonul), ca modalitate de a trata pe termen lung efectele păcatului în viața omului. În toate cele trei părți este o împreună-lucrare între duhovnic și penitent: la rugăciune penitentul trebuie și el să participe alături de preot, apoi dialogul nu poate să se desfășoare decât împreună, iar la dezlegarea preotului, penitentul trebuie să adauge împlinirea canonului pe termenul fixat de către duhovnicul său. Întrebările pe care preotul le adresează au mai mult scopul de a-i deschide sufletul și inima celui care se mărturisește, de a-l ajuta să-și aducă aminte de greșelile săvârșite. Întrebările preotului au un caracter orientativ. Dacă nu te-a întrebat preotul despre un anumit păcat, nu înseamnă nicidecum că ești absolvit de acest păcat. Taina Spovedaniei are ca efect dezlegarea doar a păcatelor mărturisite. Mulți dintre cei care se spovedesc consideră că unele dintre păcatele pe care nu îndrăznesc să le mărturisească preotului, se dezleagă având în vedere că oricum duhovnicul rostește o rugăciune asupra sa. Nu este așa. Doar păcatele mărturisite se dezleagă. Evident, în cadrul spovedaniei, nu preotul, ci creștinul are rolul de acuzator față de propria persoană; preotul îl ajută doar să identifice faptele greșite și încearcă să-l întărească duhovnicește prin cuvinte folositoare și mai ales încearcă să dea expresie iubirii lui Dumnezeu prin ceea ce rostește față de penitent pentru ca acesta, descoperind gravitatea păcatelor, să nu cadă în deznădejde.

- *Ce reprezintă canoanele de spovedanie sau epitimiile și ce atitudine trebuie să adopte creștinul față de acestea?*

Există multe cărți duhovnicești despre Sfânta Taină a Spovedaniei și, în general, creștinii acordă atenția cuvenită canonului pe care îl primesc. Toate aceste prezentări făcute de părinții duhovnicești sunt realizate însă în raport cu situații concrete. Noi nu tratăm păcate, cât tratăm oameni păcătoși. Deci încercăm să găsim în raport cu fiecare persoană o modalitate adecvată de a o ajuta să depășească efectele păcatului. Cei mai mulți dintre creștini privesc canonul ca pe o răscumpărare a păcatului, considerând că prin împlinirea însăși a canonului păcatul este răscumpărat. Acesta constituie însă un mod eronat de a privi canonul, care este necesar fiecărui creștin pentru a se putea singur întări duhovnicește în lupta cu păcatele pe care le-a mărturisit și pe care dorește cu adevărat să le lepede. Canonul reprezintă o armă în lupta cu sine însuși; cel care se mărturisește la duhovnic, primind canonul trebuie ulterior să se străduiască a-l împlini. Există o tendință, atât în cazul penitentului cât și în cel al duhovnicului de a nu pune mare accent pe acest canon de spovedanie. Sincera mărturisire a păcatelor săvârșite, părerea de rău, regretul pentru acestea și mărturisirea deschisă a dorinței de nu mai păcătui, în măsura în care duhovnicul le apreciază ca fiind suficiente pentru îndreptare, pot face ca să nu mai fie necesar canonul.

Canonul dat trebuie să țină seama și de posibilitățile penitentului: un canon greu de adus la împlinire poate aduce deznădejde în sufletul penitentului, fapt evidențiat de unele istorioare duhovnicești. De aici o anumită grijă a duhovnicului, ca nu cumva canonul pe care îl dă penitentului să-l pună pe acesta în dificultate. Canonul nu are menirea de a pedepsi păcatele săvârșite, ci îl ajută pe om să se îndrepte. Așadar face parte dintr-o terapie duhovnicească și nu dintr-o jurisprudență canonică. Cel care se spovedește primește oricum o apreciere, un sfat din partea duhovnicului. În multe situații, ca preot duhovnic, am recurs la sfaturi în legătură cu faptele ce mi sunt mărturisite.

În același context, sunt creștini care neglijează canonul și atunci acesta rămâne ca o legătură nedelegată din partea preotului duhovnic, aspect pomenit în rugăciunile de înmormântare și nu numai. Așadar canonul primit nu este bine a-l pune la îndoială, el trebuie împlinit de către creștin. M-ar bucura personal ca cei mai râvnitori să-mi ceară ei singuri un canon pentru că nu doresc să ofer aceste canoane ca pe niște pedepse, ci ca pe niște mijloace de a-i întări duhovnicește pe cei ce se spovedesc la biserica noastră.

- *În cazul persoanelor oprite de la Sfânta Împărtășanie, administrarea Agheasmei Mari poate fi considerată în mod greșit fie o pedeapsă, fără să se întrevadă iubirea divină care îi mai oferă o șansă de recuperare celui pierdut, fie un înlocuitor al Sfintei Împărtășanii, care, fără a-l stimula pe penitent la mai multă pocăință, îl obișnuiește cu starea de păcat. Cum pot fi evitate aceste extreme ?*

Există într-adevăr două moduri eronate de a înțelege Agheasma Mare pe care creștinul o primește prin canon, urmare a spovedaniei. Cel dintâi mod eronat este acela de umilință, rușine, punere în dificultate. Mulți dintre creștini atunci când primesc Agheasmă Mare urmare a mărturisirii păcatelor, sunt nemulțumiți de decizia preotului, se descurajează și consideră că nu au fost evaluate corect faptele lor. Cel de-al doilea mod greșit de a înțelege primirea Agheasmei Mari, îl constituie cazul creștinilor care, sub masca unei presupuse pietăți, încearcă să-și prelungească stăruința în păcat, punându-se la adăpost de osânda primirii cu nevrednicie a Sfintei Împărtășanii. Cei mai mulți gândesc: „Ei nu sunt eu pentru Sfânta Împărtășanie, eu sunt păcătos, sunt pentru Agheasmă Mare”, rămânând în același timp în stare de păcat. De fapt, prin Taina Spovedaniei creștinul primește sau nu accesul către Sfânta Împărtășanie. Deci Agheasma Mare nu trebuie considerată ca un substituent pentru Sfânta Împărtășanie, ci Agheasma Mare reflectă faptul că respectivul creștin a fost oprit de la Sfânta Împărtășanie. Această restricție în raport cu Sfânta Împărtășanie este aplicată pentru săvârșirea unor fapte deosebit de grave și are în vedere faptul că acel creștin este lipsit o perioadă de binecuvântarea Bisericii. Așadar când pentru fapte deosebit de grave un creștin primește Agheasmă Mare, nu înseamnă că a primit o împărtășanie de calitate a doua, ci se arată faptul că el

este lipsit de binecuvântarea lui Dumnezeu prin Taina Sfintei Împărtășanii.

Deci în momentul în care ai primit Agheasma Mare, trebuie să faci tot ce-ți stă în putință pentru a-ți schimba viața, astfel încât să nu te lipsești mai mult de Sfânta Împărtășanie.

- *Dacă la Sfânta Taină a Spovedaniei, prin punerea mâinilor de către preot pe capul credinciosului și rugăciunea rostită, are loc dezlegarea și iertarea păcatelor creștinului, atunci cum putem spune că Sfânta Împărtășanie este "spre iertarea păcatelor" ?*

Este adevărat, atunci când vine să primească Sfânta Împărtășanie, se presupune că omul este deja pregătit pentru unirea cu Hristos, adică dezlegat de păcat, prin taina Spovedaniei, căci unirea cu Hristos nu se poate realiza în stare de păcat. Dar aici este vorba de alt aspect: efectele, urmările păcatului. Spovedania ne aduce iertarea păcatelor, dar rămân "spinii păcatului", cum zice una din rugăciunile de mulțumire. Adică înclinația spre păcat, slăbiciunea în fața ispitei, robia patimii, incapacitatea de a descoperi urzelile diavolului. Dacă Spovedania ne aduce dezlegarea de păcat, pentru eliberarea din robia păcatului avem nevoie de ajutorul lui Hristos, pe care îl primim în noi real prin Trupul și Sângele Său. Iarăși, dacă Spovedania aduce dezlegarea păcatelor mărturisite, prin Împărtășanie dorim dezlegarea tuturor păcatelor, inclusiv a celor uitate, sau a celor săvârșite din neștiință.

- *Învățătura de obște a Bisericii recomandă administrarea Sfintei Împărtășanii în cadrul Sfintei Liturghii. Cum trebuie să înțeleagă și să respecte creștinul această rânduială?*

Sfânta Împărtășanie de fapt presupune părtășie, participare și atunci prin Sfânta Împărtășanie de fapt se consfințește participarea noastră la Liturghie. Ce este Liturghia? Liturghia este viața Mântuitorului Hristos privită dintr-o perspectivă strict sacramentală, pentru că fiecare mișcare a preotului, fiecare replică a sa ori a credincioșilor în cadrul Sfintei Liturghii nu face decât să actualizeze evenimentele din viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos, învățătura Sa, minunile Sale, Patimile, Moartea și Învierea. Așadar, prin Împărtășanie devenim părtași la ce? - Părtași la Trupul și Sângele Mântuitorului, dar și părtași la viața sa pământească rezumată azi în Sfânta Liturghie. Există situații foarte rare în care un credincios poate primi Sfânta Împărtășanie în afara Sfintei Liturghii. Mă refer aici la pruncuții care sunt purtați în brațe, la persoanele care sunt grav bolnave, aflate în imposibilitate de a se deplasa, precum și la muribunzi, la cei care se află pe patul de moarte și primesc Sfânta Împărtășanie ca merinde pe calea vieții veșnice. Pentru aceste categorii există în altarul ortodox Sfânta Împărtășanie pentru bolnavi.

Așadar, Împărtășania este participare, părtășie cu Hristos, pe care nu o putem realiza decât numai în condițiile în care și noi suntem alături de El pe tot parcursul vieții Sale, pe care Sfânta Liturghie o simbolizează. Suntem chemați prin Taina Sfintei

Împărtășanii să fim împreună cu Hristos înainte de a primi pe Hristos.

- *Cum poți să convingi un creștin care nu are experiență duhovnicească să vină să se spovedească ?*

- Spovedania și Împărtășania se adresează oamenilor credincioși și presupune o cunoaștere a învățaturii creștine. În momentul în care cineva vine să se spovedească, trebuie să aibă și o oarecare disciplină sufletească. Pentru un necunoscător, sau un necredincios spovedania poate apărea chiar o chestiune ridicolă, anacronică, împotriva libertății etc. Spovedania este un act liber și este efectul cunoașterii vieții creștine. Iar aici exemplul personal este foarte important.

A consemnat Vasilica Onofrei

Cronică parohială

Luni 22 martie a.c. s-au reluat lucrările de amenajare a grupului sanitar public al parohiei. Apelăm pe această cale la toți cei care ne pot sprijini pentru a finaliza această lucrare.

Miercuri 24 martie s-a început repararea ușii de la intrare și completarea acesteia cu uși batante din stejar, materialele fiind asigurate prin familia Găetan Adrian, iar manopera fiind sponsorizată de către S.C. Niciman S.A. Iași.

Vineri 26 martie s-a achiziționat puietul necesar și s-a realizat plantarea gardului viu împrejmuitoar.

Sâmbătă 27 martie întru pomenirea celor răposați, parohia noastră a organizat două acțiuni filantropice.

- Cea dintâi, la Preventoriul din Deleni, unde s-a oferit un prânz celor 125 de copii, cu sprijinul familiei Mihai și Mioara Guia cu fiica lor Cătălina, care au asigurat alimentele necesare, transportul și distribuția. Prepararea s-a realizat la căsuța filantropică a parohiei cu participarea unui număr mare de creștine din parohia noastră.

- Cea de-a doua, la Sanatoriul Grajduri, cu sprijinul domnilor Gheorghe Aioanei și Petru Pătrașcu, care au asigurat transportul și distribuția, iar cele peste 160 de pachete au fost realizate cu sprijinul domnului Ioan Iacob și doamnelor Florica Cimpoi și Elena Paveliu, din pomana adusă la Biserică.

Sâmbăta viitoare se face ultima pomenire, încheindu-se șirul pomenirilor din Postul Mare

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank. filiala Iasi.

